

BİREYLERİN KREDİ KARTINA BAKIŞ AÇILARI VE SOSYO-EKONOMİK NİTELİKLERİ BAKI- MINDAN KARŞILAŞTIRILMASINA YÖNELİK UYGULAMA ÇALIŞMASI

Hülya ŞEN
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi

Fatih ÇEMREK
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi

Özer ÖZAYDIN
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi

Kredi Kartı günümüzde paranın yerini alan ve kullanımı oldukça yaygın hale gelen modern bir ödeme aracıdır. Son zamanlarda kredi kartı kullanımı ile ilgili olarak televizyon ve gazetelerde haberler çıkmakta hatta bu konu ile ilgili olarak bazı yasal düzenlemeler yapılmaktadır.

Bu çalışmada Eskişehir'deki bireylerin kredi kartı kullanımına yönelik düşüncelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak hazırlanan bir anket ile bireylerin çeşitli sosyo-ekonomik nitelikleri ile kredi kartı kullanımına yönelik düşünceleri hakkında veriler derlenmiştir. Derlenen veriler ile kredi kartı kullanımı ve sosyo-ekonomik nitelikler arasında farklılık olup olmadığı Varyans Analizi, t testi ve çoklu uygunluk analizi uygulanarak belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER

Kredi Kartı, Sosyo-Ekonomik Nitelikler, Varyans Analizi, t testi, Çoklu Uygunluk Analizi

A CASE STUDY FOR THE COMPARISON OF THE SOCIO-ECONOMIC POSITION OF PEOPLE AND THEIR IDEAS ABOUT CREDIT CARDS

Hülya ŞEN

Eskişehir Osmangazi University, College of Arts and Sciences

Fatih ÇEMREK

Eskişehir Osmangazi University, College of Arts and Sciences

Özer ÖZAYDIN

Eskişehir Osmangazi University, College of Arts and Sciences

Credit card is a most widely used modern payment way which has taken the place of paying in cash (money). There has been lots of news on TV and newspapers about credit cards recently, even the government has been regulating laws on this subject.

In this study, it is aimed to determine the ideas of people in Eskişehir about using credit cards. To reach that goal, a questionnaire was used to identify the socio-economic positions of people and their ideas about using credit cards. ANOVA; t-test and multiple correspondence analysis were used to find out whether there was a difference between using the credit card and socio-economic positions of people.

KEYWORDS

Credit Card, Socio-Economic Qualities (positions), ANOVA, Student's t test, Multiple Correspondence Analysis

1. GİRİŞ

Günümüzde yaygın şekilde kullanımı artan kredi kartı bankalar için yeni bir pazar alanı oluşturmuştur. Bankalar kredi kartını kullanan müşteri sayısını artırmak ve yeni müşteriler elde etmek için çeşitli reklâmlar hazırlamakta ve müşterilerine birçok imkânlar sunmaktadır. İnsanların kredi kartı kullanma nedenleri arasında para taşımama rahatlığına kavuşma, bir aylık kısa vadeli kredi kullanma ve kimilerine göre bir itibar göstergesi olarak kabul edilmesi yer almaktadır. Bunun dışında kısa bir geçmişi olan alışverişte puan ve taksit imkanı verme uygulaması, kredi kartını daha cazip hale getirmiştir. Bu imkanlarla giderek kredi kartı müşterilerinin sayılarının arttığı görülmüştür.

Bu çalışmada, Eskişehir'deki bireylerin kredi kartı kullanımı, kredi kartına bakış açıları belirlenmiş ve sosyo-ekonomik nitelikleri bakımından karşılaştırılmıştır.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Eskişehir'de bireylerin kredi kartına bakış açıları ve sosyo-ekonomik niteliklerinin karşılaştırılması amacıyla il merkezinde rassal olarak 396 kişi seçilmiş ve bir anket uygulanmıştır. Söz konusu anket EK-1'de verilmiştir. Uygulanan anketle elde edilen veriler için varyans analizi, t testi ve çoklu uygunluk analizi kullanılmıştır.

Uygunluk Analizi değişken düzeylerine göre elde edilen kontenjans tablosuna dayanarak değişkenler arasındaki uyumluluğu grafiksel olarak incelemeyi sağlayan bir analizdir (Van Der Heijden and de Leeuw, 1985). Bu analiz kategorik verilerin satır ve sütunlarının birlikte değişimlerini daha az boyutlu bir grafikte göstermeye çalışır ve değişkenlerin ve düzeylerin birlikte değişimlerini koordinat ekseninde yer vererek çözüme ulaşmayı sağlamaktadır.

Uygunluk Analizi sonucunda iki boyutlu uzayda bir grafik ortaya çıkar. Bu iki değişkenli grafikte temel eksenler satır ve sütun profillerinden elde edilir. Satır kategorilerini gösteren noktalar satır temel eksenlerinin kullanılması ile sütun kategorilerini gösteren noktalar ise sütun temel eksenlerinin kullanılması ile yayılma gösterirler.

Sözkonusu analiz genellikle sosyal bilimlerde kullanılmaktadır. Ayrıca bu analiz, verilerin çözümlenmesinde ki-kare ve log-lineer analiz kullanıldığında elde edilemeyen sonuçların grafiksel olarak yorumlanmasına imkân vermektedir (Özdamar, 2002).

Uygunluk analizi kanonik korelasyon analizinin özel bir türü olarak da kabul edilmektedir. Kanonik korelasyon analizi iki ve daha fazla sürekli değişken grubu arasındaki ilişkiyi analiz ederken, uygunluk analizi iki ve daha fazla değişkenin düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektedir (Clausen, 1998).

Sözkonusu analizde sayısal skorlar veri matrisinin satır ve sütunlarına atanır, böylece satır ve sütunlar arasındaki ilişkiler en büyüklenir. İlgili birimlerdeki skorlar, yorum kolaylığı için tüm değişkenlerin aynı uzayda grafiğinin çizilmesine imkân verir (Sertkaya, ve Kadılar, 2002)

Çoklu Uygunluk Analizi (Multiple Correspondence Analysis) ise, uygunluk analizinin üç ve daha fazla kategorik değişken için bir genellemesidir. Çoklu Uygunluk Analizi, $r*c*m$ ... biçiminde iç içe (nested) değişik biçimlerde çaprazlanmış tablolarda yer alan değişkenlerin alt kategorileri arasındaki birlikteliği ve ilişkileri ortaya koymak için başvurulan bir yöntemdir (Özdamar, 2002 ve Van Der Heijden and de Leeuw, 1985.). Bir başka tanıma göre kontenjans tabloları halinde düzenlenen kategorik değişkenler arasındaki birlikteliği ve değişkenler arasındaki karşılıklı etkileri araştırır.

Çoklu Uygunluk Analizi Optimal Scaling, Optimal Scoring, Appropriate Scoring; Quantification method, Homogeneity Analysis, Multiple Correspondence Analysis, Dual Scaling Scalogram olarak da bilinmektedir (Sertkaya ve Kadılar, 2002). Çoklu Uygunluk Analizi SPSS paket programında HOMALS (Homogeneity Analysis of Alternating Least Squares) olarak bilinmektedir (Lautsch and Plitcha, 2003).

Üç tane çoklu uygunluk analizi tekniği vardır. Bunlar;

- 1-Homojenite Analizi (Homogeneity Analysis)
- 2-Doğrusal Olmayan Ana Bileşenler Analizi (Nonlinear Principal Component Analysis)
- 3-Doğrusal Olmayan Kanonik Korelasyon Analizi (Nonlinear Canonical Correlation Analysis)

Varyans Analizi, ikiden fazla anakütle ortalamasının karşılaştırılmasında kullanılır. Hesaplanan F istatistiğinde gruplar arası değişkenliğin gruplar içi değişkenliğe oranlanmasıyla elde edilir. Sınanan önsav, anakütle ortalamaları birbirine eşittir şeklinde ifade edilir. Bağımsız iki örneklem t testi ise, iki anakütlenin ortalamaları arasında fark yoktur şeklinde ifade edilen sıfır hipotezini sınamada kullanılır.

3. BULGULAR

Bu çalışmada Eskişehir'de bireylerin kredi kartına bakışları ve sosyo-ekonomik niteliklerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Basit rassal

örnekleme yöntemi ile seçilen bireylerden kredi kartı kullananlar ve kullanmayanlar olarak iki grupta incelenmesi uygun olacaktır. Ankette kullanılan sorular birer değişken olarak alınmıştır. Ankette ilk 10 soru ankete katılan bireylerin sosyo-ekonomik düzeylerini gösterirken sonraki 10 soru kredi kartı kullanımını hakkındaki düşüncelerini yansıtmaktadır. Bireylerin söz konusu sorulara verdikleri cevaplara ilişkin frekans ve yüzdeleri EK-2’de verilmiştir.

Kredi kartı kullananların cinsiyetlerine göre harcama türüne göre kredi kartı kullanım sıklığı (18-a, 18-b, 18-c, 18-d, 18-e, 18-f, 18-g soruları) ve güvenlik hizmetlerinden memnuniyet derecesi (19. soru) sorularına verdikleri cevaplar arasında fark olup olmadığı t testi ile belirlenmiştir. Söz konusu sorular 5’li likert ölçeği tipinde hazırlanmış ve cevaplayıcılara sunulmuştur. Kredi kartı kullanım sıklığı sorularında hiçbir zaman 1, nadiren 2, arasıra 3, çoğu zaman 4, her zaman 5; güvenlik hizmetlerinden memnuniyet derecesi sorusu ise hiç memnun değilim 1, memnun değilim 2, az memnununum 3, memnununum 4 ve çok memnununum 5 olarak puanlanmış ve analizler bu puanlar yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Sorulara (18-A,B,C,D,E,F,G, 19) Verilen Puan Ortalamaları Bakımından Erkek ve Kadınlar Arasında Farklılık Olup Olmadığına İlişkin Bağımsız İki Örneklem t Testi Sonuçları

Sorular	Ortalama		Standart sapma		t istatistiği değeri	P (olasılık) değeri
	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN		
18-a	2,34	1,30	1,92	1,48	5,98	0,000
18-b	3,12	2,46	1,81	1,96	3,431	0,001
18-c	3,33	2,92	1,83	2,09	2,094	0,037
18-d	1,58	1,24	1,25	1,25	2,682	0,008
18-e	2,14	1,23	1,69	1,30	5,906	0,000
18-f	1,23	0,87	1,21	0,86	3,405	0,001
18-g	1,83	1,35	1,61	1,48	3,091	0,002
19	3,27	2,65	1,75	1,91	3,337	0,001

Tablo 1 incelendiğinde, harcama türüne göre kredi kartı kullanım sıklığı ve güvenlik hizmetlerinden memnuniyet ile ilgili tüm sorulara verilen cevaplar bakımından kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Sorulara verilen puan ortalamaları incelendiğinde erkeklerin kredi kartını daha sık kullandığı ortaya konulmuştur.

Kredi kartı kullanım sıklığı soruları ile güvenlik hizmetlerinden memnuniyet derecesi sorusuna verilen puan ortalamaları bakımından eğitim düzeyi, gelir düzeyi ve şu anda yapılan iş grupları arasında farklılık olup olmadığını belirlemek üzere yapılan Varyans Analizi sonuçları Tablo 2,3 ve 4 ‘te gösterilmiştir. Tablolarda yer alan KT: kareler toplamını, sd:

serbestlik derecesini, KO: Kareler ortalamasını, F: hesaplanan F istatistiği değerini, p: olasılık değerini, Anlamlı Fark sütunu ise sorulara verilen puan ortalamaları bakımından aralarında anlamlı farklılık bulunan grupları ifade etmektedir.

Tablo 2: Eğitim Düzeyi Grupları Arasında Çeşitli Alışveriş Türlerinde Kredi Kartı Kullanım Sıklığı ve Kredi Kartı Güvenlik Hizmetlerinden Memnuniyet Derecesi Bakımından Farklılık Olup Olmadığına İlişkin ANOVA Sonuçları

SORU		KT	sd	KO	F	P	Anlamlı Fark
18-A	Gruplar Arası	112.690	5	22.538	8.980	0.00*	5-6
	Grup içi	737.907	294	2.510			
	Toplam	850.597	299				
18-B	Gruplar Arası	34.256	5	6.851	5.033	0.00*	5-6
	Grup içi	400.224	294	1.361			
	Toplam	434.480	299				
18-C	Gruplar Arası	3.172	5	0.634	0.718	0.61	YOK
	Grup içi	259.774	294	0.884			
	Toplam	262.947	299				
18-D	Gruplar Arası	29.881	5	5.976	5.099	0.00*	5-6
	Grup içi	344.555	294	1.172			
	Toplam	374.437	299				
18-E	Gruplar Arası	44.482	5	8.896	4.560	0.001*	5-6
	Grup içi	573.554	294	1.951			
	Toplam	618.037	299				
18-F	Gruplar Arası	5.524	5	1.105	1.052	0.387	YOK
	Grup içi	308.862	294	1.051			
	Toplam	314.387	299				
18-G	Gruplar Arası	12.118	5	2.424	1.126	0.347	YOK
	Grup içi	633.068	294	2.153			
	Toplam	645.187	299				
19	Gruplar Arası	10.383	5	2.077	2.985	0.012*	4-6
	Grup içi	204.537	294	0.696			
	Toplam	214.920	299				

*: İstatistiksel olarak anlamlılığı göstermektedir ($p < 0,05$).

Tablo 2 incelendiğinde;

- Eğitim düzeyi grupları arasında Akaryakıt, süpermarket, ev-dekorasyon, elektronik- beyaz eşya alışverişlerinde kredi kartı kullanımı sıklığı sorularına (18-A,B,D,E) verilen puan

ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığın lise ve üniversite mezunları arasında ortaya çıktığı belirlenmiştir.

- Güvenlik hizmetlerinden memnuniyet derecesi sorusuna (19) verilen puan ortalamaları bakımından eğitim düzeyi grupları arasında farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu ve farklı olan grupların ise ortokul mezunu ile üniversite mezunu olan gruplar olduğu görülmektedir.
- Eğitim düzeyi grupları arasında giyim alışverişi, internetten alışveriş ve diğer alışverişlerde kredi kartı kullanımı sıklığı sorularına (18-C,F,G) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık bulunmamıştır.

Tablo 3: Meslek Grupları Arasında Çeşitli Alışveriş Türlerinde Kredi Kartı Kullanım Sıklığı ve Kredi Kartı Güvenlik Hizmetlerinden Memnuniyet Derecesi Bakımından Farklılık Olup Olmadığına İlişkin ANOVA Sonuçları

SORU	KT	sd	KO	F	p	Anlamlı Fark
18-A Gruplar Arası	70.207	5	14.041	5.290	0.00*	2-3
Grup içi	780.389	294	2.654			3-5
Toplam	850.597	299				4-5
18-B Gruplar Arası	57.692	5	11.538	9.003	0.00*	1-5 2-3
Grup içi	376.788	294	1.282			2-4 3-5
Toplam	434.480	299				3-6 4-5 4-6
18-C Gruplar Arası	3.819	5	0.764	0.867	0.504	YOK
Grup içi	259.128	294	0.881			
Toplam	262.947	299				
18-D Gruplar Arası	16.703	5	3.341	2.745	0.019*	3-5
Grup içi	357.734	294	1.217			
Toplam	374.437	299				
18-E Gruplar Arası	34.752	5	6.950	3.503	0.004*	3-5
Grup içi	583.284	294	1.984			4-5
Toplam	618.037	299				
18-F Gruplar Arası	9.639	5	1.928	1.860	0.101	YOK
Grup içi	304.748	294	1.037			
Toplam	314.387	299				
18-G Gruplar Arası	55.410	5	11.082	5.524	0.00*	2-3
Grup içi	589.777	294	2.006			3-4

	Toplam	645.187	299				3-5
19	Gruplar Arası	7.539	5	1.508	2.138	0.061	YOK
	Grup içi	207.381	294	0.705			
	Toplam	214.920	299				

*: İstatistiksel olarak anlamlılığı göstermektedir ($p<0,05$).

Tablo 3 incelendiğinde aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

- Meslek grupları arasında akaryakıt alışverişlerinde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-A) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan gruplar memur - serbest meslek; serbest meslek - öğrenci ve emekli / ev hanımı - öğrenci gruplarıdır. Burada aralarında en çok farklılık olan gruplar serbest çalışanlar ve öğrencilerdir (ortalama puanlar arasındaki fark 1.5'tir).
- Meslek grupları arasında süpermarket alışverişlerinde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-B) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan gruplar işçi - diğer, memur - serbest meslek, memur - emekli / ev hanımı, serbest meslek-öğrenci, serbest meslek- diğer, emekli / ev hanımı- öğrenci, emekli / ev hanımı- diğer gruplarıdır. Aralarında en çok farklılık olan gruplar emekli/ev hanımı grubu ve öğrencilerdir (ortalama puanlar arasındaki fark 1.23'tür).
- Meslek grupları arasında ev-dekorasyon alışverişlerinde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-D) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan grup serbest meslek-öğrenci grubudur.
- Meslek grupları arasında elektronik-beyaz eşya alışverişlerinde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-E) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan gruplar serbest meslek- öğrenci ve emekli / ev hanımı- öğrenci gruplarıdır. Burada aralarında en çok farklılık olan gruplar serbest çalışanlar ve öğrencilerdir (ortalama puanlar arasındaki fark 0.96'dır).
- Meslek grupları arasında diğer alışverişlerde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-G) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan gruplar memur - serbest meslek, serbest meslek- öğrenci ve emekli / ev hanımı- öğrenci gruplarıdır. Aralarında en çok farklılık olan gruplar serbest çalışanlar ve öğrencilerdir (ortalama puanlar arasındaki fark 1.38'dir).

- Meslek grupları arasında giyim alışverişi, internetten alışverişte kredi kartı kullanımı sıklığı sorularına (18-C,F) ve güvenlik hizmetlerinden memnuniyet derecesi sorusuna (19) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık bulunmamıştır.

Tablo 4: Gelir Grupları Arasında Çeşitli Alışveriş Türlerinde Kredi Kartı Kullanım Sıklığı ve Kredi Kartı Güvenlik Hizmetlerinden Memnuniyet Derecesi Bakımından Farklılık Olup Olmadığına İlişkin ANOVA Sonuçları

SORU	KT	sd	KO	F	p	Anlamlı Fark
18-A Gruplar Arası	236.033	5	47.207	22.583	0.00*	1-3 1-4 1-5 1-6
Grup içi	614.564	294	2.090			2-3 2-4 2-5 2-6
Toplam	850.597	299				3-6 5-6
18-B Gruplar Arası	52.108	5	10.422	8.013	0.00*	1-4 1-5 1-6
Grup içi	382.372	294	1.301			2-6
Toplam	434.480	299				3-6
18-C Gruplar Arası	10.734	5	2.147	2.503	0.03*	1-6
Grup içi	252.212	294	0.858			
Toplam	262.947	299				
18-D Gruplar Arası	52.909	5	10.582	9.676	0.00*	1-5 1-6
Grup içi	321.528	294	1.094			2-6 3-6
Toplam	374.437	299				4-6
18-E Gruplar Arası	66.085	5	13.217	7.040	0.00*	1-2 1-3
Grup içi	551.952	294	1.877			1-4 1-5
Toplam	618.037	299				1-6 2-6
18-F Gruplar Arası	13.898	5	2.780	2.720	0.02*	4-6
Grup içi	300.489	294	1.022			
Toplam	314.387	299				
18-G Gruplar Arası	32.761	5	6.552	3.145	0.009*	1-5
Grup içi	612.425	294	2.083			
Toplam	645.187	299				
19 Gruplar Arası	7.776	5	1.555	2.207	0.054	YOK
Grup içi	207.144	294	0.705			
Toplam	214.92	299				

*: İstatistiksel olarak anlamlılığı göstermektedir ($p<0,05$).

Tablo 4 incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Gelir düzeyi grupları arasında akaryakıt alışverişlerinde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-A) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan gruplar 500 YTL'den az- 750-1000 YTL'ye kadar, 500 YTL'den az- 1000-1250 YTL'ye kadar, 500 YTL'den az- 1250-1500 YTL'ye kadar , 500 YTL'den az- 1500 YTL ve daha fazla; 500-750 YTL'ye kadar- 750-1000 YTL'ye kadar, 500-750 YTL'ye kadar- 1000-1250 YTL'ye kadar, 500-750 YTL'ye kadar- 1250-1500 YTL'ye kadar , 500-750 YTL'ye kadar- 1500 YTL ve daha fazla; 750-1000 YTL'ye kadar- 1500 YTL ve daha fazla, 1250-1500 YTL'ye kadar- 1500 YTL ve daha fazla gruplarıdır. Aralarında en çok farklılık olan gelir grupları 500 YTL'den az ve 1500 YTL ve daha fazla geliri olanlardır (ortalama puanlar arasındaki fark 2.84'tür).
- Gelir düzeyi grupları arasında süpermarket alışverişlerinde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-B) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan gruplar 500 YTL'den az- 1000-1250 YTL'ye kadar, 500 YTL'den az- 1250-1500 YTL'ye kadar , 500 YTL'den az- 1500 YTL ve daha fazla, 500-750 YTL'ye kadar- 1500 YTL ve daha fazla, 750-1000 YTL'ye kadar- 1500 YTL ve daha fazla gruplarıdır. Aralarında en çok farklılık olan gelir grupları 500 YTL'den az ve 1500 YTL ve daha fazla geliri olanlardır (ortalama puanlar arasındaki fark 1.3'tür).
- Gelir düzeyi grupları arasında giyim alışverişlerinde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-C) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan grup 500 YTL'den az- 1500 YTL ve daha fazla olan gruptur.
- Gelir düzeyi grupları arasında ev-dekorasyon alışverişlerinde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-D) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan gruplar 500 YTL'den az- 1250-1500 YTL'ye kadar , 500 YTL'den az- 1500 YTL ve daha fazla, 500-750 YTL'ye kadar- 1500 YTL ve daha fazla, 750-1000 YTL'ye kadar- 1500 YTL ve daha fazla, 1000-1250 YTL'ye kadar- 1500 YTL ve daha fazla olan gruplardır. Aralarında en çok farklılık olan gelir grupları 500 YTL'den az ve 1500 YTL ve daha fazla geliri olanlardır (ortalama puanlar arasındaki fark 1.42'dir).
- Gelir düzeyi grupları arasında elektronik-beyaz eşya alışverişlerinde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-E) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak

farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan gruplar 500 YTL'den az- 500-750 YTL'ye kadar, 500 YTL'den az- 750-1000 YTL'ye kadar, 500 YTL'den az- 1000-1250 YTL'ye kadar , 500 YTL'den az- 1250-1500 YTL'ye kadar, 500 YTL'den az- 1500 YTL ve daha fazla, 500-750 YTL'ye kadar - 1500 YTL ve daha fazla olan gruplardır. Aralarında en çok farklılık olan gelir grupları 500 YTL'den az ve 1500 YTL ve daha fazla geliri olanlardır (ortalama puanlar arasındaki fark 1.66'dır).

- Gelir düzeyi grupları arasında internetten alışverişlerde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-F) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan grup 1000-1250 YTL'ye kadar- 1500 YTL ve daha fazla grubudur.
- Gelir düzeyi grupları arasında diğer alışverişlerde kredi kartı kullanımı sıklığı sorusuna (18-G) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılığa neden olan grup , 500 YTL'den az- 1250-1500 YTL'ye kadar grubudur.
- Gelir düzeyi grupları arasında güvenlik hizmetlerinden memnuniyet derecesi sorusuna (19) verilen puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak farklılık bulunmamıştır.

Kredi Kartı Kullanan Bireyler İçin Çoklu Uygunluk Analizi

Meslek-gelir-kullanma nedeni-cinsiyet değişkenleri için

Çalışmada kredi kartı kullanan 300 kişi için cinsiyet, meslek, gelir ve kullanma nedeni değişkenleri kullanılarak yapılan Çoklu Uygunluk Analizinden elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Tablo 5: Ankete Katılan ve Kredi Kartı Kullandığını Belirten Bireylerin Toplam Aylık Gelir, Meslek, Kredi Kullanma Nedeni, Cinsiyete Göre Frekans Dağılımı

Şu Anda Yapılan İş	Sayı
İşçi	44
Memur	82
Serbest (Esnaf, Kendi Hesabına)	49
Emekli-Ev Hanımı	49
Öğrenci	50
Diğer	26

Toplam Aylık Gelir	Sayı
500 YTL'den az	60
500-750 YTL'ye Kadar	79
750-1000 YTL'ye Kadar	63
100-1250 YTL'ye Kadar	33
1250-1500 YTL'ye Kadar	33
1500 YTL ve daha fazla	32

Kredi Kartı Kullanma Nedeni	Sayı
1 ay sonra ödeme imkanı	55
Para taşımama rahatlığı	74
İtibar Göstergesi	4
Taksitli alışveriş imkanı sunması	161
Diğer	6

Cinsiyet	Sayı
Erkek	175
Kadın	125

Tablo 6: Özdeğerler

Boyut	Özdeğer
1	0,439
2	0,350

Analiz sonucunda elde edilen özdeğerler $\lambda_1 = 0,439$ ve $\lambda_2 = 0,350$ şeklindedir. Özdeğerler, gerçek grafik ile elde edilen iki boyutlu grafik arasındaki uyumunun tam bir ölçümünü vermektedir. Buradan, gerçek grafik ile elde edilen iki boyutlu grafik arasındaki uyumun (0,79) oldukça iyi olduğu söylenebilir.

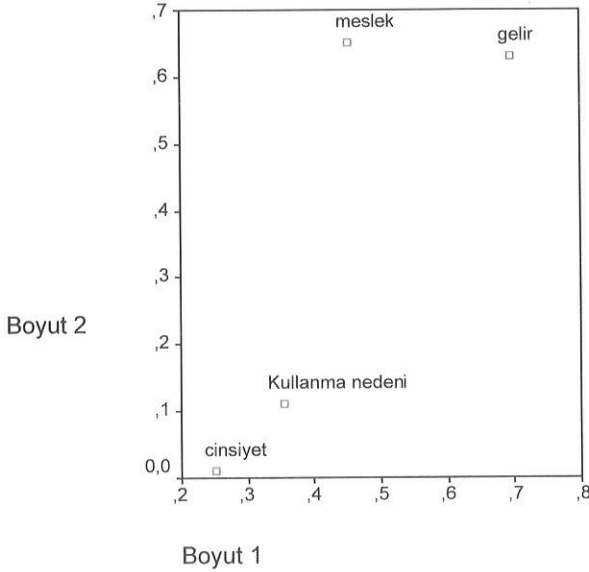
6x6x5x2 çok yönlü tablonun analizi sonucunda her bir değişkenin ve her bir boyutun ayrışım ölçüleri Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 7: Değişkenlerin Ayrışım Ölçüleri

	Boyut	
	1	2
meslek	0.455	0.652
gelir	0.698	0.630
kulneden	0.354	0.110
cins	0.251	0.010

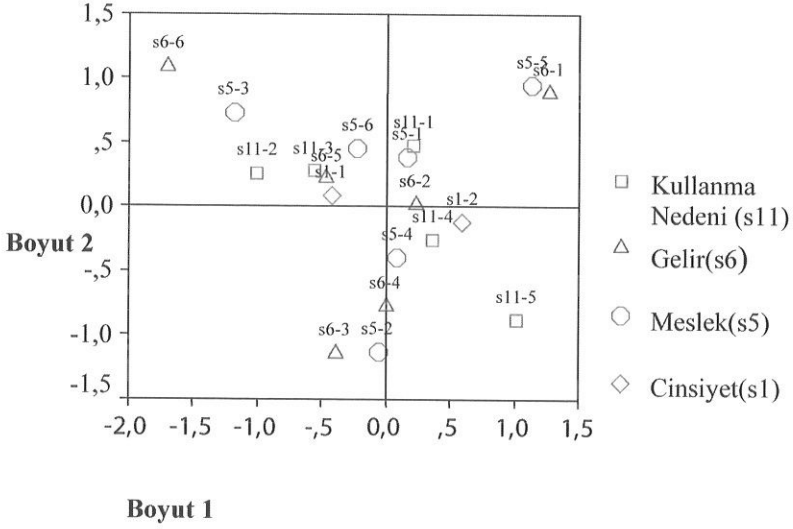
Ayrışım ölçüleri kareleri alınmış korelasyonlardır. Bu durumda, Tablo 7 incelendiğinde, birinci boyutta cinsiyet, gelir ve kullanma nedeni değişkenlerinin ölçeklendiği, meslek değişkeninin ise ikinci boyutta ölçeklendiği görülmektedir. Bir başka ifadeyle cinsiyet, gelir ve kullanma nedeni değişkenleri birinci boyutun açıklanmasında, meslek değişkeni ise ikinci boyutun açıklanmasında daha fazla katkıda bulunmaktadır. Analiz sonucunda elde edilen grafikler Grafik 1 ve 2 'de yer almaktadır.

Ayrışım Ölçüleri

Grafik1: Meslek, Kullanma Nedeni, Gelir ve Cinsiyet Değişkenlerinin Ayrışım Ölçüleri

Kategori Nicelleştirilmesi

Grafik 2: Meslek, Kullanma Nedeni, Gelir ve Cinsiyet Değişkenlerinin Kategori Nicelleştirmeleri

Grafik 2 incelendiğinde;

- 500 YTL'den az geliri olan, öğrenciler 1 ay sonra ödeme imkanı nedeniyle kredi kartı kullanmakta olduğu,
- Geliri 500-750 YTL'ye kadar , emekli / ev hanımı ve kadın olanlar taksitli alışveriş imkanı sunması nedeniyle kredi kartı kullandığı,
- Geliri 750-1000 YTL'ye kadar olan, memurlar, kadınlar diğer nedenlerle kredi kartı kullandığını,
- Geliri 1000-1250 YTL'ye kadar olan, serbest çalışan erkekler para taşımama rahatlığı nedeniyle kredi kartı kullandığı,
- Geliri 1250-1500 YTL'ye kadar olan, erkek ve serbest çalışan erkekler para taşımama rahatlığı ve itibar göstergesi nedeniyle kredi kartı kullanmakta olduğu,
- Geliri 1500 YTL ve daha fazla olan, serbest çalışan erkeklerin itibar göstergesi nedeniyle kredi kartı kullandığı, sonucuna ulaşılmaktadır.

Meslek-gelir-kullanma çeşidi -eğitim değişkenleri için

Kredi kartı kullanan 300 kişi için meslek, gelir, kullanma çeşidi ve eğitim

değişkenleri kullanılarak yapılan Çoklu Uygunluk Analizinden elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Tablo 8: Ankete Katılan ve Kredi Kartı Kullandığını Belirten Bireylerin Meslek Grubu, Eğitim Düzeyi, Kredi Kartı Kullanma Çeşidi ve Toplam Aylık Gelire Göre Frekans Dağılımı

Şu Anda Yapılan İş	Sayı
İşçi	44
Memur	82
Serbest (Esnaf, Kendi Hesabına)	49
Emekli-Ev Hanımı	49
Öğrenci	50
Diğer	26

Eğitim Düzeyi	Sayı
Okur yazar değil	0
Okur yazar ama okula gitmemiş	3
İlkokul Mezunu	7
Ortaokul Mezunu	14
Lise Mezunu	171
Üniversite Mezunu	90
Yüksek Lisans /Doktora	15

Kredi Kartı Kullanma Çeşidi	Sayı
Alışveriş	208
Nakit Para Çekme	6
Her İkisi	86

Toplam Aylık Gelir	Sayı
500 YTL'den az	60
500-750 YTL'ye Kadar	79
750-1000 YTL'ye Kadar	63
100-1250 YTL'ye Kadar	33
1250-1500 YTL'ye Kadar	33
1500 YTL ve daha fazla	32

Tablo 9: Özdeğerler

Boyut	Özdeğer
1	0.476
2	0.371

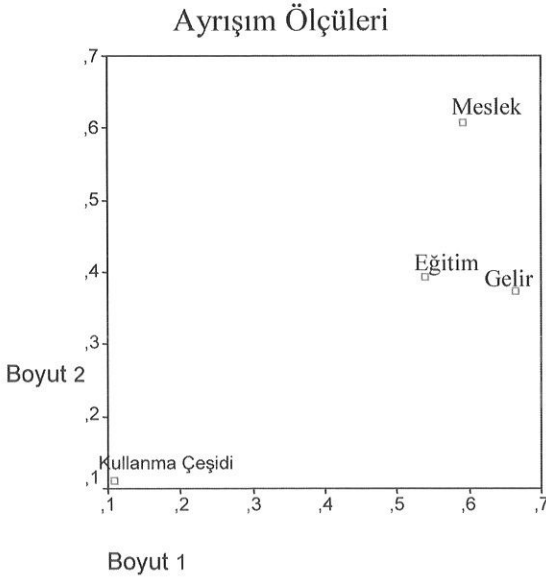
Elde edilen özdeğerler; $\lambda_1 = 0,476$ ve $\lambda_2 = 0,371$ şeklindedir. Gerçek grafik ile elde edilen iki boyutlu grafik arasındaki uyumun (0,85) oldukça iyi olduğu söylenebilir.

6x6x3x7 çok yönlü tablonun analizi sonucunda her bir değişkenin ve her bir boyutun ayrışım ölçüleri Tablo 6'da sunulmuştur.

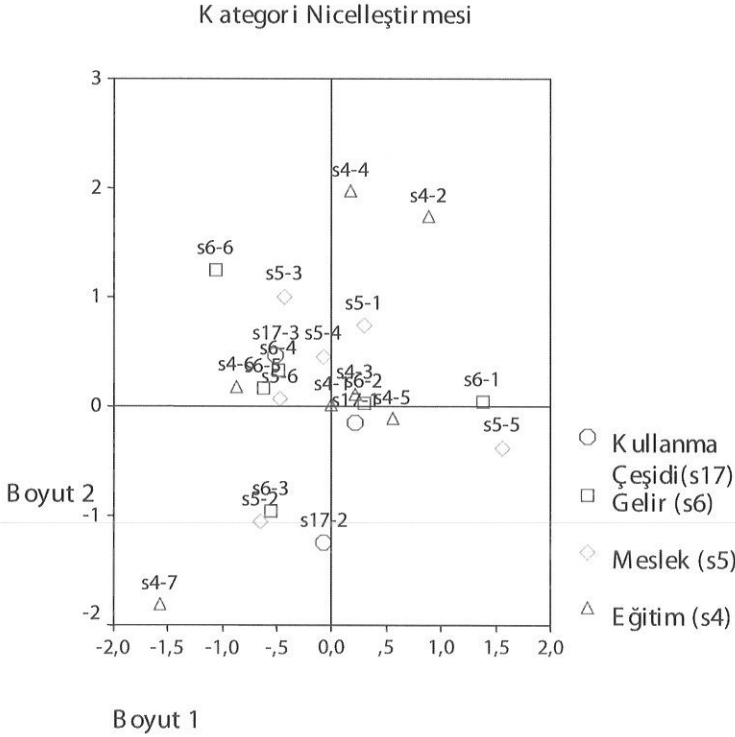
Tablo 10: Değişkenlerin Ayrışım Ölçüleri

	Boyut	
	1	2
Eğitim	0.538	0.392
Meslek	0.592	0.607
Gelir	0.664	0.373
Çeşit	0.108	0.110

Bu durumda, Tablo 10 incelendiğinde, birinci boyutta sadece eğitim değişkeninin ölçeklendiği, kullanma çeşidi, gelir ve meslek değişkenlerinin ise ikinci boyutta ölçeklendiği görülmektedir. Analiz sonucunda elde edilen grafikler aşağıda sunulmuştur.

Grafik 3: Meslek, Kullanma Çeşidi , Gelir ve Eğitim Değişkenlerinin

Grafik 4: Meslek, Kullanma Çeşidi, Gelir ve Eğitim Değişkenlerinin Kategori Nicelleştirmeleri

Grafik 4' e göre;

- 500 YTL'den az geliri olan, lise mezunu olan öğrenciler alışveriş amacıyla kredi kartı kullandığı,
- Geliri 500-750 YTL'ye kadar, emekli / ev hanımı ve işçiler, ortaokul ve lise mezunu olanlar alışveriş yapmak amacıyla kredi kartı kullandığı,
- Geliri 750-1000 YTL'ye kadar olan, Yüksek Lisans ve Doktora Mezunu olan memurlar nakit para çekme amacıyla kredi kartı kullandığı,
- Geliri 1000-1250 YTL'ye kadar ve 1250-1500 YTL'ye kadar olan serbest çalışan, lise ve üniversite mezunu olanlar serbest çalışanlar hem alışveriş hem de nakit para çekme amacıyla kredi kartı kullanmakta olduğu,

- Geliri 1500 YTL ve daha fazlası olan serbest çalışan ve diğer grubunda olanlar ortaokul mezunu olanlar hem alışveriş hem de nakit para çekme amacıyla kredi kartını kullandığı sonucu bulunmuştur.

Kredi Kartı Kullanmayan Bireyler İçin Çoklu Uygunluk Analizi

Kredi kartı kullanmadığını belirten 96 kişi için meslek, eğitim, cinsiyet ve kullanmama nedeni değişkenleri kullanılarak yapılan Çoklu Uygunluk Analizinden elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Tablo 11: Ankete Katılan ve Kredi Kartı Kullanmadığını Belirten Bireylerin Meslek, Eğitim Düzeyi, Kredi Kartı Kullanmama Nedeni ve Cinsiyete Göre Frekans Dağılımı

Şu Anda Yapılan İş	Sayı
İşçi	14
Memur	14
Serbest (Esnaf, Kendi Hesabına)	12
Emekli-Ev Hanımı	24
Öğrenci	27
Diğer	5

Eğitim Düzeyi	Sayı
Okur yazar değil	6
Okur yazar ama okula gitmemiş	4
İlkokul Mezunu	3
Ortaokul Mezunu	16
Lise Mezunu	56
Üniversite Mezunu	10
Yüksek Lisans /Doktora	1

Kredi Kartı Kullanmama Nedeni	Sayı
Konu hakkında bilgim yok	13
Faiz sisteminin olması	22
Nakit alışveriş yapmayı tercih ediyorum	39
Kredi kartı almak için istenen şartlar ağır	9
Kayıbolma yada çalınma tehlikesi	3
Diğer	10

Cinsiyet	Sayı
Erkek	40
56	56

Tablo 12: Özdeğerler

Boyut	Özdeğer
1	0.561
2	0.371

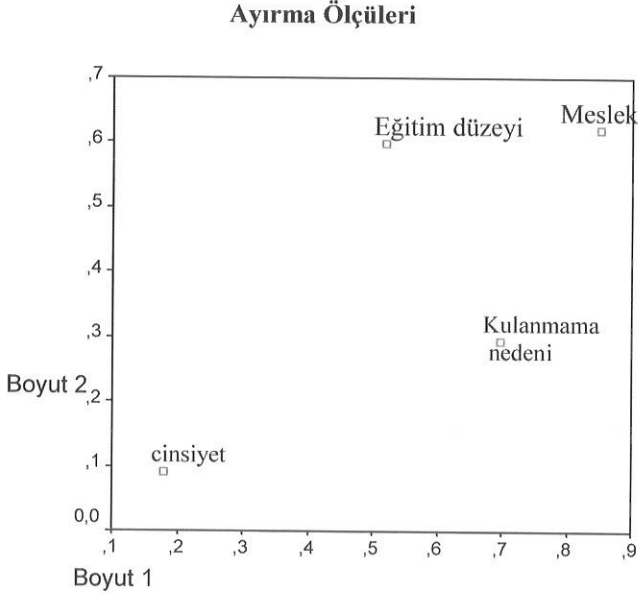
Analiz sonucunda elde edilen özdeğerler $\lambda_1=0,561$ ve $\lambda_2=0,371$ şeklindedir. Buradan, gerçek grafik ile elde edilen iki boyutlu grafik arasındaki uyumun (0,93) oldukça iyi olduğu söylenebilir.

6x7x2x 6 çok yönlü tablonun analizi sonucunda her bir değişkenin ve her bir boyutun ayrışım ölçüleri Tablo 9’da sunulmuştur.

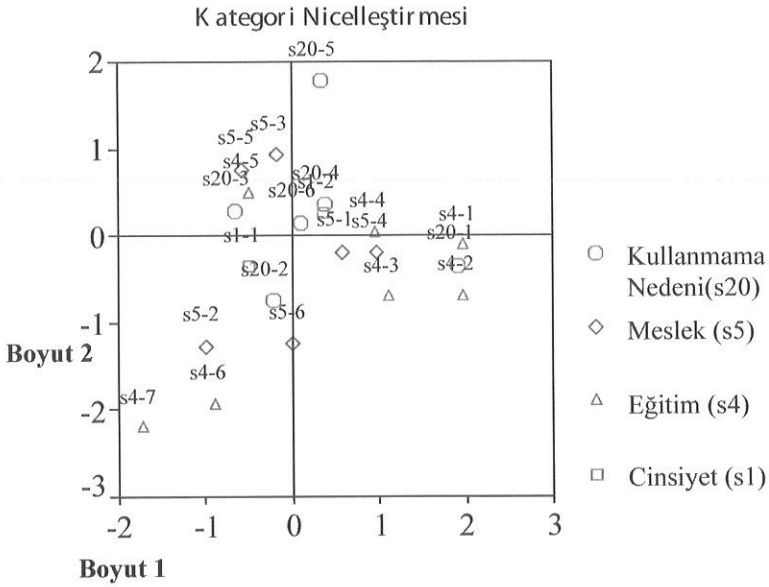
Tablo 13: Değişkenlerin Ayrışım Ölçüleri

	Boyut	
	1	2
kulmama	0.697	0.293
cinsiyet	0.179	0.089
egitim	0.850	0.621
meslek	0.519	0.599

Tablo 12 incelendiğinde, birinci boyutta kullanmama nedeni ve eğitim değişkenlerinin ölçeklendiği, cinsiyet ile meslek değişkenlerinin ise ikinci boyutta ölçeklendiği görülmektedir. Eğitim ve kullanmama nedeni değişkenleri birinci boyutun açıklanmasında, cinsiyet ile meslek değişkenleri ise ikinci boyutun açıklanmasında daha fazla katkıda bulunmaktadır. Analiz sonucunda elde edilen grafikler Grafik 5 ve 6 'da yer almaktadır.

Grafik 5: Meslek, Eğitim, Cinsiyet ve Kullanmama Nedeni Değişkenlerinin Ayrıştırma Ölçüleri

Grafik 6: Meslek, Eğitim, Cinsiyet ve Kullanmama Nedeni Değişkenlerinin Kategori Nicelleştirmeleri
Grafik 6 incelendiğinde;

- Okur yazar olmayan, okur yazar ama okula gitmemiş olan kadın ve erkekler ile serbest meslek sahibi olan erkekler ve emekli / ev hanımı olanlar konu hakkında bilgisi olmadığı ve faiz sistemi olduğu için kredi kartı kullanmamakta olduğu,
- Lise mezunu emekli ev hanımı grubunda olanların nakit alışveriş yapmayı tercih ettikleri için kredi kartı kullanmadığı,
- Öğrencilerin ise kaybolma ya da çalınma tehlikesi nedeniyle kredi kartı kullanmamakta olduğu,,
- Üniversite mezunu, yüksek lisans ve doktora yapmış erkekler, memur ve diğer meslek grubunda yer alanlar diğer nedenlerden dolayı kredi kartı kullanmamakta olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

4. SONUÇ

Çalışmada elde edilen sonuçlara göre ankete katılan 396 kişiden 300 kişinin (% 75.8 sınıfın) kredi kartı kullandığı kalan 96 kişinin (%24.2) kredi kartı olmadığı görülmektedir. Kredi kartı kullanan 300 kişinin kredi kartı kullanma nedenleri içinde en büyük pay taksitli alışveriş imkanının olması (%53.7) gelmektedir. Bunu izleyen neden para taşımama rahatlığıdır (%24.7).

Kredi kartı en fazla alışverişte (%69.3) kullanılmaktadır. Nakit çekim amacıyla kullananların oranı %2.0 iken hem alışveriş hem de nakit çekim için kredi kartı kullananların oranı %28.7 olarak belirlenmiştir.

Sahip olduğunuz kredi kartını tercih etmede en önemli faktör nedir sorusuna en çok verilen cevap daha çok taksit imkanı vermiş olması (%43.7) olurken; en az verilen cevap ise verdiği puanların çok olması (%5.0) olarak belirlenmiştir.

Kredi kartı kullananların yaklaşık %42'sini oluşturan işçi ve memurlar 1 ay sonra geri ödeme imkânı olduğu ve daha çok taksit imkânı olduğu için kredi kartını kullanmaktadır. Öğrenciler %17'lik bir grubu oluşturmakta ve bir itibar göstergesi olduğu için daha az limite razı olarak ya da ailesinin üzerinden ek karttan faydalanarak kredi kartı kullanmaktadır.

Kredi kartı kullananların yaklaşık %58'inin 2 ve daha fazla kredi kartı taşıdığı; 1'den fazla kredi kartı taşıma nedenlerinin en başında ise sadece o kredi kartı için özel avantajların olması (% 34.3) gelmektedir.

Kredi kartı kullandığını belirten 300 kişi için kredi kartı ile yapılan aylık ortalama miktarı 100–300 YTL' ye kadar olan grubun oranı %40 olarak belirlenmiştir.

Geliri 1500 YTL ve daha fazla, serbest çalışan ve diğer grubunda, ortaokul mezunu olanların hem alışveriş hem de nakit para çekme amacıyla kredi kartını kullandığı belirlenmiştir.

Geliri 500–750 YTL' ye kadar, emekli / ev hanımı ve kadın olanlar taksitli alışveriş imkanı sunması nedeniyle kredi kartı kullanmaktadır.

Geliri 400–499 Milyon TL olan ilkokul mezunu emekli ya da ev hanımı grubunda olanlar hem alışveriş hem de nakit para çekme amacıyla kredi kartı kullanmaktadır. Yüksek gelir grubunda olan serbest çalışanlar hem alışveriş hem de nakit para çekme amacıyla kredi kartı kullanmaktadır.

Kredi kartı kullanan bireylerin bankanın kredi kartı güvenlik hizmetlerinden memnuniyet derecesine bakıldığında %63.7'lik kesimin memnun olduğu, %20'sinin çok memnun olduğu, %6'sının ise memnun olmadığı

belirlenmiştir.

Kredi Kartının kullanmama nedenleri içinde en yüksek payı bireylerin nakit alışveriş yapmayı tercih etmesi (%40.6) almaktadır. Bunu faiz sistemi (%22.9), bu konuda bilgi sahibi olunmaması (%13.5), diğer nedenler (%10.4) ve kredi kartı almak için istenen şartların olması (%9.4) izlemektedir.

Bu çalışmada elde edilen bulgular gözönünde bulundurularak kredi kartı hizmetini veren bankalar bireylerin kredi kartı kullanımı hakkındaki düşüncelerini dikkate alabilirler. Böylece bankalar kredi kartı kullanan müşterilerinin isteklerine, kredi kartı kullanım sıklığı, hangi tür alışverişlerde kredi kartı kullanıldığı gibi konularda bilgi sahibi olabilirler. Bu bilgiye dayanarak da kredi kartı kullanan müşterilerine daha iyi hizmet verebilirler.

Kredi kartı kullanmayan bireylerin düşünceleri de dikkate alınarak, bankalar bu bireyleri kredi kartı müşterisi yapmak için bazı çalışmalar yapabilir.

Kredi kartı yerinde ve zamanında kullanılırsa hem bankalar hem de bireyler bazı olumsuz durumlarla karşılaşmazlar. Bu konuda bireyler çok dikkatli olmaları gerekmektedir. Böylelikle yaşanabilecek olumsuz durumlar önlenmiş olur.

Bireylerin kredi kartını yerinde ve zamanında kullanım alışkanlığı edinmeleri, bankaya kredi kartı borcunun zamanında ödemeleri gerektiği konusunda hem bankalar hem de basın yayın kuruluşlarının eğitici, öğretici programlar, broşürler hazırlamaları olumlu sonuçlara neden olabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Aytaç, M., Bayram, N., (2001).** Çoklu Karşılık Getirme Analizi Ve Öğretim Elemanları Üzerinde Bir Uygulama, Ç.Ü. İİ.B.F. V. Ulusal Ekonometri ve İstatistik Sempozyumu, Adana.
- Clausen, S.E., (1998).** Applied Correspondence Analysis An Introduction.
- Greenacre M., Blasius, J., (1994).** Correspondence Analysis in the Social Sciences, Academic Press, London.
- Lautsch, E. Plitcha, M.M., (2003).** Configural Frequency Analysis (CFA), Multiple Correspondence Analysis (MCA) and Latent Class Analysis (LCA): An Empirical comparison. Psychology Science, Vol.45, p.298-323 8.
- Özdamar K., (2002) .** Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi 2. Kaan Kitabevi, Eskişehir.
- Sertkaya, D., Kadılar, C., (2002).** Quantitative Methods to Analyse The Factors on Thoughts of Employees in Tourism Sector About their Salary. Uludağ Üniversitesi İİBF Dergisi, Cilt 21, Sayı 2, s.279- 294.
- Uysal, M., Etikan, İ., Sanizoğlu, Y., (2003).** İntihar Olaylarının Çoklu Uygunluk Analizi İle İncelenmesi, 3.İstatistik Kongresi, Bildiriler Kitabı, sf.240-244, Antalya Belek.
- Van Der Heijden , P.G.M., de Leeuw, J., (1985).** Correspondence Analysis Used Complementary to Loglinear Analysis. Psychometrica, (50), 429-447.
- Van der Heijden P.G.M., de Falguerolles A., de Leeuw, J., (1989).** A Combined Approach to Contingency Table Analysis using Correspondence Analysis and Log-linear Analysis, Applied Statistics, Vol.38, No:2, p.249-292.

www.bank-sen.org.tr Kredi Kartı Nedir? Nasıl Kullanılır?

EK 1: Çalışmada Kullanılan Anket Formu

KREDİ KARTI KULLANAN VE KULLANMAYAN BİREYLERİN SOSYO-EKONOMİK ÖZELLİKLERİ VE KREDİ KARTI KULLANMA VE KULLANMAMA NEDENLERİNE İLİŞKİN BİR ANKET

- 1) Cinsiyetiniz Erkek Kadın
- 2) Yaşınız 18-25 26-35 36-45 46-55 56-65 66 ve üzeri
- 3) Medeni Haliniz Bekar Evli Boşanmış, Eşi Ölmüş
- 4) Eğitim Düzeyiniz Okur-yazar değil Okur-yazar ama hiç okula gitmemiş
 İlkokul mezunu Ortaokul mezunu
 Lise mezunu Üniversite mezunu
 Yüksek Lisans ve /veya Doktora
- 5) Şu an yaptığınız iş: İşçi Memur Serbest (Esnaf, Kendi Hesabına)
 Emekli-Evhanımı Öğrenci Diğer
- 6) Toplam aylık geliriniz (Maaş, Kira Geliri ve Diğer Gelirler Toplamı) 500 YTL' den az 500 -750 YTL' ye kadar
 750-1000YTL'ye kadar 1000-1250 YTL' ye kadar
 1250-1500 YTL' ye kadar 1500 YTL ve daha fazla
- 7) Oturduğunuz Konutun Durumu Kendimin Kira Lojman Aile Fertlerinden Birine Ait
 Diğer
- 8) Oturduğunuz ev dışında eviniz var mı? Evet Hayır
- 9) Arabanız var mı? Evet Hayır
- 10) Kredi kartı kullanıyor musunuz? Evet Hayır (Hayır ise Soru 20'ye geçiniz)
- 11) Kredi Kartını kullanma nedeni nedir?(Sadece 1 şık işaretleyiniz)
 1 ay sonra ödeme imkânı Para taşımama rahatlığı
 İtibar göstergesi (Gold Kartının olması)
 Taksitli alışveriş imkânı sunması Diğer (Belirtiniz)
- 12) Kredi kartınız ile yaptığınız aylık ortalama harcama tutarı ne kadardır?
 100 YTL'den az 100-300 YTL' ye kadar
 300-500 YTL' ye kadar 500-750 YTL' ye kadar
 750 YTL ve daha fazla
- 13) Kredi Kartınız üzerinden ek kart kullanan var mı? Evet Hayır
- 14) Kaç tane kredi kartınız var? 1 2 3 4 ve daha fazla
- 15) Sahip olduğunuz kredi kartını tercih etmede en önemli faktör nedir?(Sadece 1 şık işaretleyiniz)
 Üye olduğu mağaza sayısının fazla olması
 Verdiği puanların çok olması
 Daha çok taksit imkanı vermesi
 Diğer

Ek 1 devam

16) 1'den fazla kredi kartı taşıma nedeniniz nedir? (14 nolu soruya 1 dediyse bu soruyu cevaplamayınız. Sadece 1 şık işaretleyiniz)

- Sadece o kredi kartı için özel avantajların olması
 Alışveriş sırasında olabilecek bazı aksaklıklara karşı tedbir açısından
 Alışveriş yapılan mağazanın sadece o kredi kartı üyesi olması
 Tek Kredi Kartının Limitinin az olması
 Diğer

17) Kredi kartını aşağıdaki seçeneklerden hangisi için kullanıyorsunuz?

- Alışveriş Nakit Para Çekme Her ikisi

18) Kredi kartı ile aşağıdaki harcama türlerini hangi sıklıkta kullanıyorsunuz? (cevabınızı x şeklinde yazınız)

Harcama Türü	Kullanım Sıklığı				
	Her	Çoğu	Ara	Nadiren	Hiç
Akaryakıt					
Süpermarket					
Giyim					
Ev-Dekorasyon					
Elektronik-Beyaz Eşya					
İnternette Alışveriş					
Diğer (Cep Telefonu)					

19) Kredi kartınızın ait olduğu bankanın kredi kartı güvenlik hizmetlerinden memnuniyet dereceniz nedir?

- Hiç Memnun Değilim Memnun Değilim Az Memnunum
 Memnunum Çok Memnunum

20) Kredi kartını kullanmama nedeniniz nedir?

- Konu hakkında bilgim yok
 Faiz sisteminin olması
 Nakit alışveriş yapmayı tercih ediyorum
 Kredi kartı almak için istenen şartların ağır olması
 Kaybolma ya da çalınma tehlikesi
 Diğer (Belirtiniz)

Ankete katıldığınız için teşekkür ederim.

Ek 2: Ankete Katılan Cevaplayıcıların Sorulara Verdiği Cevaplara İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

SORULAR	DÜZEY	KİŞİ SAYISI	YÜZDE
S1 (CİNSİYET)	Erkek	215	54,3
	Kadın	181	45,7
S2 (YAŞ)	18-25	117	29,5
	26-35	106	26,8
	36-45	86	21,7
	46-55	57	14,4
	56-65	20	5,1
	66+	10	2,5
S3 (MEDENİ HAL)	Evli	169	42,7
	Bekar	208	52,5
	Boşanmış, Eşi Ölmüş	19	4,8
S4(EĞİTİM DÜZEYİ)	Okur-yazar değil	6	1,5
	Okur-yazar ama okula gitmemiş	7	1,8
	İlkokul mezunu	10	2,5
	Ortaokul Mezunmu	30	7,6
	Lise Mezunu	227	57,3
	Üniversite Mezunu	100	25,3
	Yüksek Lisans ve /veya Doktora	16	4,0
S5 (ŞU AN YAPTIĞINIZ İŞ)	İşçi	58	14,6
	Memur	96	24,2
	Serbest (Esnaf, Kendi Hesabına)	61	15,4
	Emekli-Ev Hanımı	73	18,4
	Öğrenci	77	19,4
	Diğer	31	7,8
S6 (TOPLAM AYLIK GELİR)	500 YTL'den az	109	27,5
	500-750 YTL'ye Kadar	101	25,5
	750-1000 YTL'ye Kadar	78	19,7
	100-1250 YTL'ye Kadar	40	10,1
	1250-1500 YTL'ye Kadar	34	8,6
	1500 YTL ve daha fazla	34	8,6
S7(OTURDUĞUNUZ KONUTUN DURUMU)	Kendimin	121	30,6
	Kira	159	40,2
	Lojman	9	2,3
	Aile Fertleinden Birine Ait	82	20,7
	Diğer	25	6,3
S8 (OTURDUĞUNUZ EV DIŞINDA EVİNİZ VAR MI?)	Evet	110	27,8
	Hayır	286	72,2
S9 (ARABANIZ VAR MI?)	Evet	143	36,1
	Hayır	253	63,9
S10 (KREDİ KARTI KULLANIYOR MUSUNUZ?)	Evet	300	75,8
	Hayır	96	24,2
S11 (KREDİ KARTI KULLANMA NEDENİ)	1 ay sonra ödeme imkanı	55	18,3
	Para taşımama rahatlığı	74	24,7
	İtibar Göstergesi	4	1,33
	Taksitli alışveriş imkanı sunması	161	53,7
	Diğer	6	2,00

S12 (KREDİ KARTI İLE YAPILAN AYLIK ORTALAMA HARCAMA TUTARI)	100 YTL'den az	80	26,7
	100-300 YTL'ye Kadar	120	40,0
	300-500 YTL'ye Kadar	53	17,6
	500-750 YTL'ye Kadar	27	9,0
	750 YTL ve daha fazla	20	6,7
S13 (KREDİ KARTINIZ ÜZERİNDE EKKART KULLANAN VAR MI?)	Evet	67	23,3
	Hayır	233	66,7
S14 (KAÇ TANE KREDİ KARTINIZ VAR?)	1	125	41,7
	2	96	32,0
	3	48	16,0
	4 ve daha fazla	31	10,3
S15 (SAHİP OLDUĞUNUZ KREDİ KARTINI TERCİH ETMEDE EN ÖNEMLİ FAKTÖR NEDİR?)	Üye Mağaza Sayısının Fazla Olması	96	32,0
	Verdiği Puanların Çok Olması	15	5,0
	Daha Çok Taksit İmkani Vermesi	131	43,7
	Diğer	58	19,3
S16 (1'DEN FAZLA KREDİ KARTI TAŞIMA NEDENİNİZ NEDİR?)	Sadece o kredi kartı için özel avantajların olması	60	34,3
	Alışveriş sırasında olabilecek bazı aksaklıklara karşı tedbir açısından	52	29,7
	Alışveriş yapılan mağazanın sadece o kredi kartı üyesi olması	26	14,9
	Tek kredi kartının limitinin az olması	22	12,6
	Diğer	15	8,5
S17 (KREDİ KARTINI AŞAĞIDAKİ SEÇENEKLERDEN HANGİSİ İÇİN KULLANIYORSUNUZ?)	Alışveriş	208	69,3
	Nakit Para Çekme	6	2,0
	Her ikisi	86	28,7
S18-A (AKARYAKIT ALIRKEN KREDİ KARTINI KULLANMA SIKLIĞI)	Hiçbir zaman	154	51,3
	Nadiren	20	6,7
	Ara sıra	26	8,7
	Çoğu Zaman	33	11,0
	Her zaman	67	22,3
S18-B (SÜPERMARKET ALIŞVERİŞİNDE KREDİ KARTINI KULLANMA SIKLIĞI)	Hiçbir zaman	154	51,3
	Nadiren	20	6,7
	Ara sıra	26	8,7
	Çoğu Zaman	33	11,0
	Her zaman	67	22,3
S18-C (GIYIM ALIŞVERİŞİNDE KREDİ KARTINI KULLANMA SIKLIĞI)	Hiçbir zaman	5	1,7
	Nadiren	105	5,0
	Ara sıra	37	12,3
	Çoğu Zaman	115	38,3
	Her zaman	128	42,7

S18-D (EV-DEKORASYON ALIŞVERİŞİNDE KREDİ KARTINI KULLANMA SIKLIĞI)	Hiçbir zaman	155	51.7
	Nadiren	69	23.0
	Ara sıra	45	15.0
	Çoğu Zaman	20	6.7
	Her zaman	11	3.6
S18-E (ELEKTRONİK-BEYAZ EŞYA ALIŞVERİŞİNDE KREDİ KARTINI KULLANMA SIKLIĞI)	Hiçbir zaman	138	46.0
	Nadiren	48	16.0
	Ara sıra	41	13.7
	Çoğu Zaman	39	13.0
	Her zaman	34	11.3
S18-F (İNTERNETTEN ALIŞVERİŞTE KREDİ KARTINI KULLANMA SIKLIĞI)	Hiçbir zaman	248	82.7
	Nadiren	18	6.0
	Ara sıra	13	4.3
	Çoğu Zaman	6	2.0
	Her zaman	15	5.0
S18-G (DİĞER ALIŞVERİŞLERDE KREDİ KARTINI KULLANMA SIKLIĞI)	Hiçbir zaman	164	54.7
	Nadiren	36	12.0
	Ara sıra	38	12.7
	Çoğu Zaman	22	7.3
	Her zaman	40	13.3
S19 (BANKANIN KREDİ KARTI GÜVENLİK HİZMETLERİNDEN MEMNUNİYET DERECESESİ)	Hiç Memnun Değilim	10	3.3
	Memnun Değilim	9	3.0
	Az Memnunum	30	10.0
	Memnunum	191	63.7
	Çok Memnunum	60	20.0
S 20 (KREDİ KARTI KULLANMAMA NEDENİ)	Konu hakkında bilgim yok	13	13.5
	Faiz sisteminin olması	22	22.9
	Nakit alışveriş yapmayı tercih ediyorum	39	40.6
	Kredi Kartı almak için istenen şartlar ağır	9	9.4
	Kaybolma ya da çalınma tehlikesi	3	3.1
	Diğer	10	10.4

